

Belediye Meclisi Toplantılarına Ait Ses ve Video Kayıtlarının Talep Eden Meclis Üyelerine Verilip Verilemeyeceği

Bu karar, bir belediye meclis üyesinin belediye meclisi toplantılarına ait ses ve video kayıtlarının tarafına verilmesine yönelik talebinin reddi üzerine yaptığı başvuruya aittir.

T.C.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

(OMBUDSMANLIK)

SAYI: 2022/10048-S.22.15474

BAŞVURU NO: 2022/3628 KARAR

TARİHİ : 09/08/2022

RET KARARI

BAŞVURAN:

BAŞVURUYA KONU İDARE: BELEDİYE BAŞKANLIĞI

BAŞVURUNUN KONUSU: Başvurucunun, belediye meclisi toplantılarına ait ses ve video kayıtlarının tarafına verilmesine yönelik talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ: 07/03/2022

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Başvuran tarafından 07/03/2022 tarihinde kayıt altına alınan dilekçesinde kayıtlı olan hususlarda özetle;

Belediye Meclis Üyesi olduğu, Meclis toplantılarına ait ses kaydından elde edilen meclis tutanaklarının taraflarına verilmekle birlikte denetim görevi açısından bu tutanakların doğru yazılıp yazılmadığının kontrolü ve özellikle kendi konuşmaları ile bunlara verilen cevaplar başta olmak üzere Belediye Kanunu ile yönetmeliklerine göre aleni olan Meclis konuşmalarının kaydının Meclis Üyesi olarak takibi amaçlı istemiş olduğu video ve ses kayıtlarının Kişisel Verileri Koruma Kanunu dayanak gösterilerek tarafına verilmediği iddia ve ifade edilerek şeffaflık ilkesine uygun olarak hareket edilmesi ile Belediye Meclis toplantılarına ait ses ve video kayıtlarının tarafına verilmesi talep edilmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzca, verilecek karara esas olmak üzere başvuru belgesinde yer alan iddiaların doğruluğunun tespiti ve eğer mümkünse ilgili idare ile başvuru arasında muhtemel bir dostane çözümün tesisi amacı ile 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu hükümleri uyarınca inceleme ve araştırma gerçekleştirilmiştir. 6328 sayılı Kanunun “Bilgi ve belge istenmesi” başlıklı 18 inci maddesi hükmü uyarınca 28/03/2022 tarih ve sayılı yazımız ile Zonguldak Belediye Başkanlığından bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur.

3) Zonguldak Belediye Başkanlığı Yazı İşleri Müdürlüğünden alınan 13/04/2022 tarih ve sayılı cevabi yazıda özetle;

“Zonguldak Belediye Meclis Üyesi.....'ın şikayete konu 07.03.2022 tarihli dilekçesine esas bilgiler aşağıya çıkartılmıştır.

1. Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “DOSTANE ÇÖZÜM” başlıklı 33/A maddesinde yer alan “Şikâyet konusu talebin ilgili idare tarafından yerine getirilmesi veya şikâyetin çözüme kavuşturulduğunun taraflarca Kuruma bildirilmesi hâlinde dostane çözüm kararı verilir.” hükmüne istinaden, başvuru Meclisi toplantılarına ait ses ve görüntü kayıtlarının tarafına verilmesi talebinin karşılanmasına yönelik;

Başvurucunun dilekçesinde beyan ettiği; Meclis toplantılarına ait ses kaydından elde

edilen meclis tutanaklarının denetim görevi açısından doğru yazılıp yazılmadığının kontrolünün sağlanması açısından Zonguldak Belediyesi Yazı İşleri Müdürlüğü Meclis Bürosu'nda meclis toplantılarına ait görüntülerin izleyerek denetim görevini icra edebilecektir.

2. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun "İlgili Kişinin Hakları" başlıklı11'inci maddesinde; herkes veri sorumlusuna başvurarak kendisi ile ilgili:

a. Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,

b. Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep hakkı bulunmaktadır.

hükmüne istinaden başvuranın kendisi ile ilgili hususları talep edebileceği, toplantıya ait bütün ses ve görüntü kayıtlarının verilmesi halinde 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na aykırı hareket edilmiş olunacaktır.

3. Meclis Çalışma Yönetmeliğinin "Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması" başlıklı16'ncı maddesine istinaden alınan Zonguldak Belediye Meclisinin 02.05.2019 tarihli ve 37 karar sayılı meclis kararı ile meclis toplantıları sesli ve görüntülü kayıt altına alınmaktadır. Söz konusu Meclis Kararı EK-1'de sunulmuştur.

4. Meclis toplantılarına ait ses ve görüntü kayıtları örnekleri ilgililere verilmemektedir. Başvuranın dilekçesinde belirttiği gibi herhangi bir hususta Belediyemiz Yazı İşleri Meclis Bürosunda ilgili toplantıya ait görüntü ve ses kayıtları talep edildiğinde izlenebilmektedir.

Örnek olarak; bir önceki dönem meclis üyemiz ... ; 12.05.22017 tarih ve 3937 sayılı dilekçesi ile 01 Mart

2017 tarihli meclis birleşimine ait ses ve görüntü kayıtlarını talep etmiş, aynı şekilde kayıtların kendisine verilemeyeceği, Meclis Bürosuna gelerek söz konusu kayıtların izlenebileceği yönünde cevabi yazı EK-2'de sunulmuştur.

5. Meclis toplantılarına ait görüntü ve ses kayıtlarının tamamı tutanaklara geçilmektedir. Tutanağa geçilmesini müteakip meclis üyelerinin tamamı ile paylaşılmaktadır. 01.02.2022 tarihli meclis birleşimine ait Müzakere Karar Tutanağı örneği ve bu tutanağın meclis üyeleri ile paylaşıldığına dair eposta çıktısı EK-3'de sunulmuştur.

6. Meclis toplantılarına ait görüntü ve ses kayıtlarının tamamının paylaşılması durumunda; 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun:

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 6- (1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

(2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.

Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi

MADDE 7- (1) Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

maddelerinin ihlal edileceği belirtilmektedir.

7. Başvuru konusu ile ilgili başvuru ile Zonguldak Belediye Başkanlığı arasında yargı organlarında görülen veya karara bağlanmış bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

8. Meclis Üyemiz'a ait 25.02.2022 tarihli başvuru ve cevabi yazımız EK-4'de sunulmuştur.” açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesi;

“...Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...”

5) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun;

5.1) “Kurumun görevi” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrası;

“Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde

bulunmakla görevlidir.”

5.2) “İnceleme ve araştırma başlıklı 20’nci maddesinin birinci fıkrası;

“Kurum, inceleme ve araştırmasını başvuru tarihinden itibaren en geç altı ay içinde sonuçlandırır.”

6) 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Meclis toplantısı” başlıklı 20’nci maddesi; “... Meclis toplantıları açıktır.Meclis başkanının veya üyelerden herhangi birinin gerekçeli önerisi üzerine, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir.

Meclis görüşmeleri görevlilerce tutanağa geçirilir, başkan ve kâtip üyeler tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli ve görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.”

7) 09/10/2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin “Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması” başlıklı 16’ncı maddesi;

“Meclis görüşmeleri katip üyeler veya divanın sorumluluğundaki görevlilerce tutanağa geçirilir ve başkanlık divanı tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli veya görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.

Kararlar, tutanaklara dayalı olarak yazılır, başkan ve katip üyelerce imzalanır. Meclis kararlarına her yıl birden başlamak üzere birbirini izleyen karar numarası verilir. Belediye başkanı tarafından geri gönderildiği için yeniden görüşülen kararlara yeniden karar numarası verilir. Kararlar, bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır. Ayrıca, kararların aslı bir dosyada muhafaza edilir.

Kapalı oturumlarda içeri görevli alınmamış ise tutanak ve kararlar katip üyeler tarafından yazılır.”

IV. KAMU DENETÇİSİ FATMA BENLİ YALÇIN’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

8) Başvuranın iddia ve talepleri, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvurunun reddi yönünde hazırlanan “Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9) Başvuran, işbu Kararın “I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ” başlıklı bölümünde 1 numaralı paragrafta yer verildiği üzere, Meclis toplantılarına ait ses kaydından elde edilen meclis tutanaklarının taraflarına verilmekle birlikte denetim görevi açısından bu tutanakların doğru yazılıp yazılmadığının kontrolü ve özellikle kendi konuşmaları ile bunlara verilen cevaplar başta olmak üzere video ve ses kayıtlarını istediğini ancak Kişisel Verileri Koruma Kanunu dayanak gösterilerek tarafına verilmediğini iddia ve ifade ederek idarenin şeffaflık ilkesine uygun olarak hareket etmesi ve belediye meclisi toplantılarına ait ses ve video kayıtlarının tarafına verilmesi talebinde bulunmaktadır.

10) Başvuranın dilekçesinde sunulan bilgi ve belgeler ile idareden temin edilen yazı ve eklerinin incelenmesinden; Zonguldak Belediye Meclisi’nin 02/05/2019 tarih ve 37 sayılı Kararı ile 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 20’nci maddesi hükmü doğrultusunda, meclis toplantılarının sesli ve görüntülü kayıt altına alınıp dijital ortamda arşivlenmesine oybirliği ile karar verildiği, meclis üyelerinin ses ve görüntü kayıtlarının taraflarına verilmesine yönelik taleplerine olumlu cevap verilmediği, bununla birlikte Yazı İşleri Müdürlüğü Meclis Bürosu aracılığıyla ses ve görüntü kayıtlarının izlenebileceğinin belirtildiği, diğer taraftan meclis toplantılarına ait görüşmelerin yazılı tutanak altına alındığı ve e-posta yoluyla meclis üyelerine gönderildiği anlaşılmaktadır.

11) 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Meclis toplantısı” başlıklı 20’nci maddesi ve Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin “Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması” başlıklı 16’ncı maddesinde; belediye meclisi toplantısında gerçekleştirilen görüşmelerin görevlilerce tutanağa geçirileceği, toplantıların meclis kararı alınması suretiyle sesli ve görüntülü cihazlarla da kaydedilebileceği, kararların tutanaklara dayalı olarak yazılacağı, kararların bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılacağı hususları düzenlenmiştir. İlgili düzenlemelere göre idarenin, tutanaklara dayalı olarak hazırlanan kararları bir sonraki toplantıda meclis üyelerine dağıtma sorumluluğu bulunmaktadır. Toplantıların, sesli ve görüntülü cihazlarla kaydedilmesi hususu ise belediye meclisinin takdirine bırakılırken, kayıtların meclis üyelerine dağıtılması ile ilgili idareye sorumluluk yükleyen bir düzenleme bulunmamaktadır.

12) Yukarıda yer verilen yasal ve idari düzenlemeler ile açıklamalar çerçevesinde yapılan inceleme neticesinde;

Zonguldak Belediye Meclisi’nin 02/05/2019 tarih ve 37 sayılı Kararı’nda, 5393 sayılı Kanun’un 20’nci maddesine yer verilen usule uygun olarak toplantıların sesli ve

görüntülü kayıt altına alınmasına yönelik meclis kararı alınmakla birlikte kayıtların meclis üyelerine dağıtılmasına yönelik bir karar alınmadığı,

Belediye meclisi toplantılarına ait ses ve görüntü kayıtlarının belediye meclis üyelerine verilmemesi ancak istendiğinde Yazı İşleri Müdürlüğü Meclis Bürosu aracılığıyla izlenebilmesi şeklindeki uygulama nedeniyle başvurucunun belediye meclis toplantılarına ait ses ve görüntü kayıtlarına erişim imkanının mevcut olmadığından ve idarenin bu konuda şeffaflık ilkesine uygun bir şekilde hareket etmediğinden söz edilemeyeceği,

İdarenin, meclis üyelerinin benzer nitelikteki talepleri ile ilgili de aynı şekilde hareket ettiğinin idarenin yazısı ekinde sunulan yazılardan anlaşıldığı, bu noktada başvurucuya yönelik farklı bir uygulamada bulunulmadığı, Belediye meclisi toplantılarına ait ses ve görüntü kayıtlarına meclis üyelerinin erişim imkanının bulunması nedeniyle başvuru dilekçesinde ifade edilen tutanakların doğru yazılıp yazılmadığının kontrolü ile sorulara verilen cevapların meclis üyesi sıfatıyla takip edilebilmesi şeklindeki taleplerin karşılanmasına engel teşkil eden bir durumun bulunmadığı,

Belediye meclisi toplantısına ait görüşmelerin yazılı tutanak altına alındığının ve e-posta yoluyla meclis üyelerine gönderildiğinin idarenin yazısı ekinde gönderilen tutanak ve e-posta örneği üzerinden tespit edilebilmesi nedeniyle 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclis toplantısı" başlıklı 20'nci maddesi ve

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin "Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması" başlıklı 16'ncı maddesinde düzenlenen yükümlülüklerin idare tarafından yerine getirildiği,

Hususları bir arada değerlendirilerek idarenin belediye meclisi toplantılarına ait ses ve görüntü kayıtlarını başvurana vermemesine yönelik işlemde yukarıda yer verilen yasal ve idari düzenlemelere aykırı bir husus tespit edilememesi nedeniyle başvurunun reddedilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

13) İyi yönetim ilkelerine, 28/03/2013 tarih ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6’ncı maddesinde yer verilmiştir. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; başvuru kapsamında ilgili idarelerden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, ancak başvuru konusu ile ilgili yürütülen işlemlerde “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uygun davranılmadığı anlaşılmış olup, idarenin bu ilkelere uyması beklenmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

14) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun 21’inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi hâlinde, (varsa) durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacak olup ilgili idarenin işlem ya da eylemine karşı Zonguldak İdare Mahkemesi nezdinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

İlgili mevzuat hükümleri, yukarıda yer verilen açıklamalar ve dosya kapsamına göre;

Başvuranın talebinin **REDDİNE**,

Kararın BAŞVURAN ve BELEDİYE BAŞKANLIĞINA tebliğ edilmesine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi’nce karar verildi.

Şeref MALKOÇ

Kamu Başdenetçisi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA